

ANMED

ANADOLU AKDENİZİ
Arkeoloji Haberleri

2011-9

*News of Archaeology from
ANATOLIA'S MEDITERRANEAN AREAS*

(Ayrıbasım/Offprint)

Suna - İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü
Suna & İnan Kıraç Research Institute on Mediterranean Civilizations

Kastabala-Hierapolis Kazısı 2009-2010

Excavations at Kastabala-Hierapolis in 2009-2010

Turgut H. ZEYREK

Kastabala-Hierapolis, Anadolu'nun güneydoğusunda Osmaniye İli'nin 12 km. kuzey-kuzeybatısında, Cevdetiye-Karatepe yolu üzerinde, Kesmeburun, Bahçe ve Kazmaca köylerinin ortasında yer alır. Kent Ceyhan (Pyramos) Nehri'nin yakınılarında küçük bir ovaya hakim konumdadır.

Kastabala kentinin de yer aldığı Kilikia bölgесinden elde edilen yüzey buluntuları I.O. 2. bin ile Roma İmparatorluk-geç Roma dönemleri arasında farklı dönemlere tarihlenmiştir. Ancak Kastabala'nın I.O. 1. bin - Roma İmparatorluk dönem arkeolojisi henüz yeterince araştırılmıştır. Kentte 2009 yılında ilk kez başlattığımız kazı ve sondaj çalışmalarından elde edilen sonuçlar şimdiden kentin bugüne kadar bilinen tarihçesini değiştirmiştir. Geç Neolitik-erken Kalkolitik; I.O. 5. yy.; I.O. 1-I.S. 1. yy.; I.S. 2. yy.; I.S. 4-6. yy. ve I.S. 13-15. yy.'a tarihlenen buluntuların varlığı Kastabala ve bölge arkeolojisine dair eksik bilgileri tamamlayıcı bulgular vaad etmektedir.

Değerlendirmelerimiz ve araştırmalarımız kentin sınırlarının güneyde Ceyhan Nehri, kuzeyde Karatepe, batıda Kırımtı Kuş Cenneti arasında genişleyen verimli ovayı kapsadığını ortaya koymaktadır. Sur ile çevrili kent merkezindeki yapılar kale tepesinin hâkim olduğu küçük bir vadinin kuzey, güney ve doğu yamaçlarında tespit edilmiştir. Jeofizik çalışmalarımız savunma sistemini bu yönde belirlememize yardımcı olmuştur. Kayalık doğal yükseltiler kuzeyde yerleşmenin doğal sınırını oluşturmuştur. Kentin kuzeybatısında, kalenin kuzeydoğu eteğinde kayaya açılan geçit batı ile doğu konut alanlarını birbirine bağlamaktadır. Antik kentin Roma İmparatorluk Dönemi'nde (I.S. 2. yy.) sur duvarı ile çevrili olmadığı, ilk savunma sisteminin I.S. 4. yy. sonrasında inşa edildiği düşünülmektedir.

Şehir plancılığı açısından sütunlu cadde yerleşmenin ana aksını belirlemektedir (Res. 1). Duvarlar ve tonozlarla eğimli arazide düz teraslar elde edilmiştir. Yamaca oturtulan izgara planlı kente merkezi yapılaşma ile kamu yapıları arazinin ortasına yerleştirilmiştir. Tiyatro,

The ancient city of Kastabala-Hierapolis is located 12 km. north-northwest of Osmaniye in Cilicia. It is on the Cevdetiye-Karatepe road, between the villages of Kesmeburun, Bahçe and Kazmaca. It dominates a small plain nearby Ceyhan (Pyramos) River.

Survey finds in Cilicia can be dated to various periods, ranging from the 2nd millennium B.C. to the Roman Imperial and Late Roman periods. However, Kastabala's archaeology of the 1st millennium B.C. - Roman Imperial period has not been properly investigated. Excavations and soundings, initiated at the site in 2009, have already changed the known history of the city. Presence of finds found at the site range over a wide period of time, beginning as early as the Late Neolithic and Early Chalcolithic periods. Finds from the 5th century B.C. and the 1st century B.C. to the 1st century A.D. were also found. Additional finds continue through the 4th and 6th centuries A.D. and into 13th and 15th centuries A.D. These finds promise to assist in completing missing information regarding the archaeological history of Kastabala and its environs.

Current surveys and research indicate the borders of Kastabala extended to Ceyhan Nehri on the south, Karatepe on the north and Kırımtı Kuş Cenneti to the west and show city center had been encircled with fortifications extending across the north, south and east slopes of a small valley, dominated by a citadel. Geophysical surveys assisted in the identification of this defense system. Naturally rocky heights border the settlement on the north, and in the northwest of the city, there is a rock-cut passageway in the northeast of the citadel that connects western and eastern residential areas. Evidence would indicate the city was not fortified in the Roman Imperial period (2nd century A.D.) but possibly the first defense system was built later, in the late 4th century the grid plan A.D.

From a point of city planning, the colonnaded street constituted the main axis of the settlement (Fig. 1). On